

KISKO, HAAPANIEMI

Rakennusten pohjia

Turun maakuntamuseon tutkijan Heljä Brusilan tarkastuskäynti 9.5.1997 Kiskon Haapaniemen kartanon maalle Pertti Helstelän löytöilmoituksen (24.9.1996) johdosta.

PK 2023 01 Toija

Rakennusten perustukset:

x=6681 05, y=2469 88, z=40-45

Tervahaudan jäännös:

x=6681 30, y=2469 60, z=30

KISKO, HAAPANIEMI

Rakennusten pohjia
Tervahaudan jäännökset

Syksyllä 1996 ilmoitti Pertti Helstelä (7394821) havainneensa Haapaniemen kartanon koillispuolelta pyöreän kivistä kiviröykkiön ja mahdollisia rakennusten perustuksia. Tarkastuskäynti sovittiin seuraavaksi kevääksi, koska kohteilla ei ollut tuhoutumisvaaraa. Tarkastus suoritettiin 9.5.97 ja tarkastuksesta ilmoitettiin maanomistajan OY Fiskars Ab:n edustajalle metsänhoitaja Pihlströmille (019 277264).

Tarkastuksessa todettiin seuraavaa:

Kartanon päärakennuksen koillispuolella, aitasta muutama kymmenen metriä koilliseen, nousee rinnettä ylös pellon suunnalta vanha umpeen kasvanut tien pohja, joka on ilmeisesti jäännös aikaisemmin kirkon suunnalta kartanoon johtaneesta kulkuväylästä (ks Kuninkaan kartasto 1700-luvulta). Rinteen yläosassa, maaston tasaannuttua, on tien molemmilla puolin, itä- ja länsipuolella tasanteet, joilla havaittiin merkkejä rakennuksen perustuksista.

Tien itäpuolella ollut rakennus näyttäisi olleen kooltaan noin 22 x 9,5 m liki N-S-suuntaisesti. Paikka erottui maastossa loivasti itä-koilliseen viettävänä tasanteena, jonka E-reuna oli kalliopaljastumaa. Tasanteen pohjoisnurkassa on halk. 5 m laaja kiven ja maan sekä tiilipalojen sekainen röykkiö — todennäköinen uunin pohja tai kiuas. Tasanteen eteläosassa on suorakaiteen muotoinen, matala, vallimainen perustus, josa on kivijalan jäännöksiä.

Vastapäätä edellistä tien länsipuolella on 17 x 11,5 m laaja tasanne myöskin suunnilleen N-S-suunnassa, joka vaikutti niin ikään rakennuksen paikalta.

Edellisestä länteen mäen korkeimmalla kohdalla on tasanne, jolla näyttäisi olevan myöskin rakennusten jäännöksiä — kivirivejä, matalia vajoamia ja kohoumia sekä kaksi suorakaiteen muotoista vallia, joiden keskellä on syvä kuoppa, ehkä kellarikuoppa. Pohjoisin näistä on kooltaan noin 6 x 7 m (sisätila n. 3 x 3,5 m) ja

eteläisin, noin 20 m:n päässä oleva 6 x 7 m laaja (sisämitat n. 3,5 x 2,5 m). Kuoppia on käytetty jätetunkioina ja ne ovat peittymässä. Rakennelmien merkityksen selvittäminen vaatii lähempiä tutkimuksia.

Haapaniemen kartanon luoteispuolella järveen työntyvässä niemekkeessä on ilmeisesti tervamiilun jäännökset. Paikka on järvenrannan tuntumassa ja se erottuu maastosta kaivettuna kuopanteena, jonka keskellä on pyöreähkö vajoama. Sen järven puoleisella sivulla on valli, jonka läpi kulkee kuulemma tervanjuoksutuskanava. Kuopanteen itäisivulla on pienehkö kivikeko, joka voidaan tulkita esim. miilunvartijan oleskelupaikan merkiksi.

Heljä Brusila

Turussa 14.5.1995

Heljä Brusila

7

KF97 4061	Kisko	Haapaniemi	Haapaniemi	Heljä Brusila
			Entisen tien linjaa ja sen kaakkoisreunalla olevan rakennuksen perustuksen jäännökset - kivikiuas ja kivijalkaa.	9.5.1997
KF97 4062	Kisko	Haapaniemi	Haapaniemi	Heljä Brusila
			Haapaniemen linnan raunio kuvattuna lounaasta.	9.5.1997
KF97 4063	Kisko	Haapaniemi	Haapaniemi	Heljä Brusila
			Haapaniemen linnan raunio kuvattuna lounaasta.	9.5.1997
KF97 4064	Kisko	Haapaniemi	Haapaniemi	Heljä Brusila
			Haapaniemen linnan raunio kuvattuna etelästä.	9.5.1997
KF97 4065	Kisko	Haapaniemi	Haapaniemi	Heljä Brusila
			Haapaniemen linnan raunio kuvattuna kaakosta.	9.5.1997

KISKO, HAAPANIEMI

Rakennuksenperustuksia
Tervamiilun paikka

Ote peruskartasta 2023 01-2023 04 (1981)
MK 1:20000

Liite tarkastuskertomukseen 14.5.1997